

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Vigesimvstertivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

necessario prehensæ sunt virtutes & dona supernaturalia, quod si infringeret per recessum à Deo, quamprimum etiã dissolueretur, & abessent oēs virtutes: ab anima sicuti fracto filo ferti flores dilaberentur. Non igitur satis est, si Deus nos diligit, ad hoc vt virtutes nobis donet; sed etiam requiritur, vt nos eum vicissim amemus, quo sic eas recipiamus & conseruemus. Capillum vnicum dixit, non plures, vt denotaret, quod voluntas sua illi soli adhæ-

reat, à cæteris omnibus crinibus a uulsa, id est, extraneis, & peregrinis amoribus. Quo encomio optime commendat, & exaggerat valorem & æstimationem istorum lektorum virtutum, cum enim amor solus & solidus est in Deo, qualis est quem anima hinc describit; etiam virtutes perfectæ, expolitæ admodum & floridæ sunt in Dei amore. amor enim, quo tunc sponsus animam diligit, inæstimabilis est, prout ipsa in sequenti cantu significat.

CANTVS VIGESIMVS- TERTIVS.

CANCION XXIII.

SENSVS.

*En solo aquel cabello
Que en mi cuello bolar consideraste
Mirástele en mi cuello
I en el preso quedaste
I en vno de mis ojos te llagaste.*

*In illo solo crine
Quem in collo meo volare considerasti,
In collo meo illum aspexisti,
Et in eo vinctus fuisti
Et in vno oculorum meorum es plagatus.*

DECLARATIO.

TRia vult significare anima in hoc Cantu; Primum, quod amor ille, quo sunt connexæ virtutes, non sit alius, quam amor fortis, reuera enim oportet talis sit, vt illas conseruet. Secundo ait, maximè Deo placuisse crinem hunc amoris, dum vnicum & fortem conspexit. Tertio denique asserit, quod arctissimè Deus adamauerit eam, fidei suæ nitorem & integritatem intuitus: ait itaque in hunc modum:

*In illo solo crine
Quem in collo meo volare
considerasti.*

Collum fortitudinem indicat, in qua volitare ait capillum amoris, quo sunt intertextæ virtutes, qui est amor fortis. Non enim satis est, vt sit solus & vnicus ad conseruandum virtutes; sed requiritur etiam, vt sit fortis ne aliquod vitium contrarium, ex aliquo ferti perfectionis latere consurgens, illum valeat disrumpere. Tali quippè ordine connexæ sunt virtutes, hoc crine amoris animæ, quod si in earum aliqua dif-

rumperetur; protinus, vti diximus, oēs deficerent. Nam quem admodum, vbi vna virtus est, reliquæ oēs ad sunt, ita etiã vbi defest vna, cæteræ oēs defunt. Ait porro quod volaret in collo capillus iste: quia in fortitudine animæ, quæ est ipsius collum, amor iste ad Deum fortissime celestissimeque volat, nec cunctatur alicubi: & sicut in collo vntus agit & volitare fuit capillum, sic etiã Spir. S. aura mouet & agit amorè forrè, vt volatibus feratur in Deum. Equidè nisi hæc aura diuina moueat potètijs ad exercitium diuini amoris: virtutes nõ operantur, etiam si sint in anima. Cũ verò ait, quod dilectus considerauit capillum hunc in collo

collo volitare, denotat, quantopere Deus cupiat amorem fortem ac celerem in operando; considerare enim est attentè & singulari quadam æstimatione aspicere. Amorem fortem Deus maximè attendit.

In collo meo illum aspexisti.

Hoc ideo assertit, vt significaret, quod non solum Deus magnificerit & æstimaverit fortem hunc amorem animæ, sed quod etiam illum amaverit, dum fortem conspexit; nam Dei aspicere, Dei amare est, sicut etiam considerare Dei est rei pretium æstimare & notare. Repetit autem in hoc versu collum, dicens, in collo meo illum es intuitus, quia sicut diximus, hæc est ratio, cur illum amaverit, nempe quia fortem illum vidit. itaque idem est, ac si diceret: eum amasti videndo fortem absque pusillanimitate & metu, solum & à quovis alio amore discretum, velociter ac ferreanter volantem: vnde sequitur.

Et in eo vinctus fuisti.

Orem omni acceptione gaudioque dignissimam! Deum crine vno vincti! cuius tam pretiosi vinculi causa est, Dei aspicere, quod (iuxta ea quæ diximus) est nostrum infimum & abiectum esse amare. nisi enim ipse propter suam infinitam misericordiam nos prior aspiceret & amaret, vt ait D. Ioannes, & sese ad terram vsque demitteret, nullam in eo ageret prædam volatus capilli amoris nostri: nõ enim adeo sublimiter volaret, vt diuinum hunc alitem in altissimis apprehenderet. At verò quoniã ipse sese ad nos aspiciendum, & volatũ nostrum attollendum abiecit, amori nostro valorem impertiendo; propterea se ipsum capilli volatu vinxit, hoc est, sibi in illo complacuit, & ideo vinctus fuit; & hoc significat.

In collo meo illum aspexisti.

Et in eo vinctus fuisti.

Vnde credibile est, quod auis non adeo sublime volans, aquilam Regiam licet sublimiter volantem, apprehendat, si ad inferiora descendat, & sponte præda fieri velit.

Et in vno oculorum meorum es plagatus.

Oculus hoc loco fidem designat, quem vnicum esse, & in eo dilectum plagatum fuisse ait: etenim nisi fides & fidelitas animæ erga Deum esset vnica, sed alio quovis respectu aut officiositate permixta, non pertingeret eò, vt Deum plagaret amore: vnde vnicus debet esse oculus, quo plagatur dilectus, sicut etiam vnicus capillus, quo vincitur. Porò tam est intimus amor, quo Sponsus prehenditur, in hac vnica, quam in Sponsa videt, fidelitate, vt si capillo amoris ipsius ligabatur, oculo fidei illius, tam indissolubili vinculo constringatur, vt amoris plaga ex tenerissimo affectu, quo erga eam fertur, in ipso resulter. Hoc idem de crine & oculo dicit Sponsus in Cant. loquens cum Sponsa his verbis: *Vulnerasti cor meum soror mea Sponsa, vulnerasti cor meum in vno oculorum tuorum, & in vno crine colli tui.* Vbi bis repetit, vulnerasti cor meum, oculo videlicet, & crine. Ac proinde anima in dicto cantu vtriusque meminit, quasi acceptum referens & gratias agens dilecto pro munere tam insigni, tum etiam vt congaudeat & collætetur ob felicem & fortunatam sortem suam; quod nimirum amatus in ipsa sibi complacuerit: vnde totum illi ascribit anima in cantu sequenti, dicens.

Fides oculus anima.

Cant. 4. 9.